EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 18. 4. 2018
COM(2018) 196 final

2018/0093 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o uzavretí Dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Dynamicky rastúce hospodárstva juhovýchodnej Ázie, ktoré majú viac než 600 miliónov spotrebiteľov a rýchlo rastúcu strednú triedu, sú kľúčovými trhmi pre vývozcov a investorov z Európskej únie. Združenie národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN) s celkovým objemom obchodu s tovarom vo výške 208 miliárd EUR a obchodu so službami vo výške 77 miliárd EUR (2016) je ako celok po USA a Číne tretím najväčším obchodným partnerom EÚ mimo Európy. Priame zahraničné investície v celkovom objeme 263 miliárd EUR (2016) v krajinách ASEAN-u zároveň robia z EÚ najväčšieho priameho zahraničného investora v ASEAN-e, zatiaľ čo ASEAN ako celok je zasa druhým najväčším ázijským priamym zahraničným investorom v EÚ – s celkovým objemom priamych zahraničných investícií vo výške 116 miliárd EUR (2016).

V rámci združenia ASEAN je zďaleka najväčším partnerom EÚ Singapur, ktorý tvorí takmer jednu tretinu obchodu s tovarom a so službami medzi EÚ a ASEAN-om a približne dve tretiny investícií medzi oboma regiónmi. V Singapure je usadených viac ako 10 000 spoločností z EÚ, ktoré ho využívajú ako centrum slúžiace celej oblasti Tichomoria.

Rada 23. apríla 2007 poverila Komisiu, aby začala rokovania o medziregionálnej dohode o voľnom obchode s členskými štátmi združenia ASEAN. Má sa za to, že cieľom bolo rokovať o medziregionálnej dohode o voľnom obchode, toto poverenie však poskytlo možnosť dvojstranných rokovaní v prípade, že by nebolo možné dosiahnuť dohodu o spoločnom rokovaní so zoskupením členských štátov združenia ASEAN. Vzhľadom na problémy, ktoré sa vyskytli pri medziregionálnych rokovaniach, obe strany uznali, že došlo k bezvýchodiskovej situácii, a dohodli sa na ich pozastavení.

Rada sa 22. decembra 2009 dohodla na zásade začatia dvojstranných rokovaní s jednotlivými členskými štátmi ASEAN na základe poverenia a smerníc na rokovania z roku 2007 pri súčasnom zachovaní strategického cieľa medziregionálnej dohody. Rada okrem toho poverila Komisiu, aby začala dvojstranné rokovania o dohode o voľnom obchode so Singapurom, ktorá by slúžila ako prvý krok k tomu, aby sa čoskoro začali takéto rokovania s ďalšími relevantnými členskými štátmi združenia ASEAN. Dvojstranné rokovania so Singapurom sa začali v marci 2010 a EÚ odvtedy začala dvojstranné rokovania o dohode o voľnom obchode s ďalšími členskými štátmi združenia ASEAN: Malajzia (2010), Vietnam (2012), Thajsko (2013), Filipíny (2015) a Indonézia (2016).

Rada 12. septembra 2011 poverila Komisiu, aby rozšírila prebiehajúce rokovania so Singapurom s cieľom zahrnúť aj ochranu investícií, a to na základe novej právomoci EÚ podľa Lisabonskej zmluvy.

Na základe smerníc na rokovania prijatých Radou v roku 2007 a doplnených v roku 2011 o ochranu investícií Komisia dojednala so Singapurskou republikou ambicióznu a komplexnú dohodu o voľnom obchode a dohodu o ochrane investícií s cieľom vytvoriť nové príležitosti a právnu istotu pre obchod a investície medzi oboma partnermi. Právne preskúmané znenie dohôd bolo uverejnené a nachádza sa na tomto odkaze:

http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/singapore/

Komisia predkladá tieto návrhy rozhodnutí Rady:

– návrh rozhodnutia Rady o podpísaní Dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou v mene Európskej únie,

– návrh rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou,

– návrh rozhodnutia Rady o podpísaní Dohody o ochrane investícií medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Singapurskou republikou na strane druhej v mene Európskej únie,

– návrh rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody o ochrane investícií medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Singapurskou republikou na strane druhej.

Súbežne s týmito návrhmi Komisia predloží návrh horizontálneho ochranného nariadenia, ktoré sa bude týkať okrem iných dohôd aj dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom.

Európska komisia overí, či bol pred nadobudnutím platnosti dohody dosiahnutý uspokojivý výsledok v súvislosti s ochranou zemepisných označení EÚ v Singapure v súlade so zásadami uvedenými v liste ministra obchodu a priemyslu Singapuru z 21. januára 2013[1] a s ohľadom na výsledky neformálnej verejnej konzultácie z roku 2012 uskutočnenej singapurskými orgánmi.

Pripojený návrh rozhodnutia Rady predstavuje právny nástroj na uzavretie Dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Rokovanie o dohode o voľnom obchode a dohode o ochrane investícií bolo sprevádzané súbežným rokovaním Európskej služby pre vonkajšiu činnosť o dohode o partnerstve a spolupráci (DPS) medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi a Singapurskou republikou, ktorá bola parafovaná v októbri 2013. DPS po nadobudnutí platnosti poskytne právny rámec na ďalší rozvoj už dnes dlhotrvajúceho a silného partnerstva medzi EÚ a Singapurom, a to v najrôznejších oblastiach vrátane politického dialógu, obchodu, energetiky, dopravy, ľudských práv, vzdelávania, vedy a technológie, spravodlivosti, azylu a migrácie.

Dlhodobý vzťah spočívajúci v obchodnej a hospodárskej spolupráci medzi EÚ a Singapurom sa až doposiaľ rozvíjal bez osobitného právneho rámca. Dohoda o voľnom obchode a dohoda o ochrane investícií, ktoré vzišli z rokovaní, budú predstavovať osobitné dohody, ktorými sa budú vykonávať obchodné a investičné ustanovenia DPS, a budú neoddeliteľnou súčasťou celkových dvojstranných vzťahov medzi EÚ a Singapurom.

Dohoda o ochrane investícií medzi EÚ a Singapurom dňom nadobudnutia svojej platnosti nahradí bilaterálne investičné zmluvy medzi Singapurskou republikou a členskými štátmi EÚ, ktoré sú uvedené v prílohe 5 (dohody podľa článku 4.12) k dohode o ochrane investícií.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Dohoda o voľnom obchode a dohoda o ochrane investícií medzi EÚ a Singapurom sú plne v súlade s politikami Únie a EÚ nebude musieť meniť svoje pravidlá, predpisy ani normy

[1] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/september/tradoc_151779.pdf

v žiadnej regulovanej oblasti (napr. technické predpisy a normy pre výrobky, sanitárne alebo fytosanitárne predpisy, predpisy o bezpečnosti potravín, normy pre bezpečnosť a ochranu zdravia, pravidlá o geneticky modifikovaných organizmoch, ochrana životného prostredia, ochrana spotrebiteľa atď.).

Okrem toho, tak ako všetky ostatné obchodné a investičné dohody, ktoré Komisia dojednala, aj dohoda o voľnom obchode a dohoda o ochrane investícií medzi EÚ a Singapurom v plnom rozsahu chránia služby vo verejnom záujme a zabezpečujú, že právo vlád na reguláciu vo verejnom záujme bude plne zachované a bude predstavovať základnú zásadu týchto dohôd.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Komisia v júli 2015 požiadala Súdny dvor EÚ o stanovisko podľa článku 218 ods. 11 ZFEÚ k tomu, či Únia má potrebnú právomoc nato, aby sama podpísala a uzavrela dohodu, ktorá bola dohodnutá so Singapurom, alebo či je potrebná, alebo aspoň možná, účasť členských štátov EÚ, pokiaľ ide o určité záležitosti.

Súdny dvor vo svojom stanovisku 2/15 zo 16. mája 2017 potvrdil výlučnú právomoc EÚ vo vzťahu ku všetkým záležitostiam, ktoré sú obsiahnuté v dojednanej dohode so Singapurom, s výnimkou oblastí nepriamych investícií a urovnávania sporov medzi investorom a štátom, v ktorých sú členské štáty odporcami, ktoré Súdny dvor považuje za spoločnú právomoc EÚ a členských štátov. Znenie týkajúce sa urovnávania sporov medzi investorom a štátom sa v dohode o ochrane investícií následne nahradilo systémom investičných súdov. Súdny dvor vyvodil výlučnú právomoc EÚ z rozsahu pôsobnosti spoločnej obchodnej politiky podľa článku 207 ods. 1 ZFEÚ a z článku 3 ods. 2 ZFEÚ (na základe toho, či by boli dotknuté existujúce spoločné pravidlá obsiahnuté v sekundárnych právnych predpisoch).

Vzhľadom na stanovisko Súdneho dvora a vzhľadom na rozsiahle diskusie o štruktúre, ktoré sa viedli s Radou a Európskym parlamentom na základe tohto stanoviska, sa pôvodne dohodnuté znenie upravilo tak, že sa vytvorili dve samostatné dohody: dohoda o voľnom obchode a dohoda o ochrane investícií.

Podľa stanoviska 2/15 všetky oblasti, ktoré sú obsiahnuté v dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom, patria do právomoci EÚ, konkrétnejšie do rozsahu pôsobnosti článku 91, článku 100 ods. 2 a článku 207 ZFEÚ. Všetky hmotnoprávne ustanovenia o ochrane investícií v rámci dohody o ochrane investícií v rozsahu, v akom sa vzťahujú na priame zahraničné investície, sú obsiahnuté v článku 207 ZFEÚ.

Dohodu o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom podpíše Únia na základe rozhodnutia Rady podľa článku 218 ods. 5 ZFEÚ a uzavrie Únia na základe rozhodnutia Rady podľa článku 218 ods. 6 ZFEÚ, a to po získaní súhlasu Európskeho parlamentu.

Okrem toho bol ako právny základ pridaný článok 218 ods. 7 ZFEÚ, pretože je vhodné, aby Rada splnomocnila Komisiu na schválenie pozície Únie týkajúcej sa určitých zmien dohody o voľnom obchode, keďže predmetná dohoda o voľnom obchode ustanovuje zrýchlené a/alebo zjednodušené postupy na schválenie takýchto zmien. Komisia by sa preto mala splnomocniť na schválenie zmien alebo opráv, ktoré má prijať Výbor pre obchod podľa článku 9.18 (Zmena a oprava predmetu úpravy), pokiaľ ide o prílohy 9-A až 9-I, a podľa článku 10.17 (Systém ochrany zemepisných označení) a článku 10.18 (Zmena zoznamu zemepisných označení) dohody o voľnom obchode, pokiaľ ide o prílohy 10-A a 10-B.

Dohodu o ochrane investícií medzi EÚ a Singapurom podpíše Únia na základe rozhodnutia Rady podľa článku 218 ods. 5 ZFEÚ a uzavrie Únia na základe rozhodnutia Rady podľa článku 218 ods. 6 ZFEÚ, a to po získaní súhlasu Európskeho parlamentu a ratifikácii členskými štátmi v súlade s ich príslušnými vnútornými postupmi.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Ako sa potvrdilo v stanovisku 2/15, dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom, tak ako sa predkladá Rade, neobsahuje žiadne záležitosti, ktoré by nepatrili do výlučnej právomoci EÚ.

Pokiaľ ide o dohodu o ochrane investícií, Súdny dvor potvrdil, že podľa článku 207 ZFEÚ má EÚ výlučnú právomoc v súvislosti so všetkými hmotnoprávnymi ustanoveniami o ochrane investícií v rozsahu, v akom sa vzťahujú na priame zahraničné investície. Súdny dvor ďalej potvrdil výlučnú právomoc EÚ, pokiaľ ide o mechanizmus urovnávania sporov medzi jednotlivými štátmi v súvislosti s ochranou investícií. Súdny dvor napokon uviedol, že EÚ má spoločnú právomoc, pokiaľ ide o nepriame investície a urovnávanie sporov medzi investorom a štátom, v ktorých sú členské štáty odporcami[2] (neskôr nahradené systémom investičných súdov v dohode o ochrane investícií). Tieto prvky nemožno ucelene oddeliť od hmotnoprávnych ustanovení ani od urovnávania sporov medzi jednotlivými štátmi, a preto by sa mali zahrnúť do dohôd na úrovni EÚ.

- **Proporcionalita**

Tento návrh je v súlade s víziou stratégie Európa 2020 a prispieva k obchodným a rozvojovým cieľom EÚ.

- **Výber nástroja**

Tento návrh je v súlade s článkom 218 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že rozhodnutia o medzinárodných dohodách prijíma Rada. Na dosiahnutie cieľa vyjadreného v tomto návrhu neexistuje iný právny nástroj, ktorý by sa mohol použiť.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Po ukončení prevažnej časti rokovaní so Singapurom interný tím pod vedením hlavného ekonóma Generálneho riaditeľstva pre obchod uskutočnil štúdiu o hospodárskych prínosoch, ktoré možno očakávať od dohody. V tejto analýze sa predpovedá, že vývoz EÚ do Singapuru by mohol v priebehu obdobia 10 rokov vzrásť približne o 1,4 miliardy EUR, pričom vývoz Singapuru do EÚ by mohol vzrásť o 3,5 miliardy EUR – čo je suma, ktorá zahŕňa aj zásielky od početných dcérskych spoločností z EÚ v Singapure naspäť do EÚ.

Vzhľadom na značné rozdiely vo veľkosti oboch hospodárstiev, ako aj na relatívnu otvorenosť singapurského hospodárstva sa budú výhody vyplývajúce z dohody pre oboch partnerov nevyhnutne líšiť. V analýze sa predpovedá, že reálny HDP EÚ by mohol v priebehu 10 rokov vzrásť približne o 550 miliónov EUR, pričom singapurské hospodárstvo by mohlo v tom istom období vzrásť o 2,7 miliardy EUR.

[2] Pozri objasnenie v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-600/14 Nemecko/Rada (rozsudok z 5. decembra 2017), bod 69.

Tieto odhady možného hospodárskeho vplyvu sa považujú za konzervatívne vzhľadom na náročnosť presného vyčíslenia účinkov odstránenia necolných prekážok, čo je kľúčovým prvkom dohody.

Vzhľadom na úlohu Singapuru ako centra pre obchod s tovarom a so službami medzi Európou a juhovýchodnou Áziou je takisto pravdepodobné, že zisky vyplývajúce z dohody budú ďalej rásť, keď EÚ uzavrie dohody s ďalšími členskými štátmi združenia ASEAN.

Okrem toho odhady založené na ekonomickom modelovaní nemôžu zohľadniť strategickú hodnotu dohody o voľnom obchode a dohody o ochrane investícií medzi EÚ a Singapurom ako kľúčových dohôd pre širšiu agendu EÚ v regióne ASEAN a v celej Ázii. Po dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou bude dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom druhou významnou obchodnou dohodou s kľúčovým ázijským partnerom, zatiaľ čo dohoda o ochrane investícií medzi EÚ a Singapurom bude zasa prvou dohodou o ochrane investícií, ktorú EÚ uzavrie s ázijským partnerom.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Pred začatím dvojstranných rokovaní so Singapurom vykonal externý dodávateľ v súvislosti s dohodou o voľnom obchode medzi EÚ a ASEAN-om posúdenie vplyvu obchodu na udržateľnosť[3] s cieľom preskúmať potenciálny hospodársky, sociálny a environmentálny vplyv užšieho hospodárskeho partnerstva medzi oboma regiónmi.

V rámci prípravy posúdenia vplyvu obchodu na udržateľnosť dodávateľ viedol konzultácie s internými aj externými odborníkmi, usporiadal verejné konzultácie v Bruseli a Bangkoku a uskutočnil dvojstranné stretnutia a rozhovory s občianskou spoločnosťou v EÚ a v ASEAN -e. Konzultácie v rámci posúdenia vplyvu obchodu na udržateľnosť poskytovali platformu na zapojenie kľúčových zainteresovaných strán a občianskej spoločnosti do dialógu o obchodnej politike v súvislosti s juhovýchodnou Áziou.

Správa o posúdení vplyvu obchodu na udržateľnosť, ako aj konzultácie uskutočnené v súvislosti s jej prípravou poskytli Komisii vstupné údaje, ktoré mali veľký význam pri všetkých dvojstranných obchodných a investičných rokovaniach, ktoré sa odvtedy uskutočnili s jednotlivými členskými štátmi združenia ASEAN.

Okrem toho pred začatím dvojstranných rokovaní so Singapurom Komisia uskutočnila verejnú konzultáciu o budúcej dohode, ktorá zahŕňala dotazník vypracovaný s cieľom získať informácie od zainteresovaných strán, ktoré neskôr Komisii pomohli pri stanovovaní priorít a pri prijímaní rozhodnutí počas procesu rokovaní. Zhrnutie výsledkov konzultácií bolo uverejnené[4].

Členské štáty boli okrem toho pred rokovaniami aj počas rokovaní pravidelne informované a konzultovalo sa s nimi ústne a písomne o rôznych aspektoch rokovaní prostredníctvom Výboru Rady pre obchodnú politiku. Aj Európsky parlament bol pravidelne informovaný a konzultovalo sa s ním prostredníctvom jeho Výboru pre medzinárodný obchod, a najmä prostredníctvom jeho monitorovacej skupiny pre dohodu o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom. Texty, ktoré boli postupne výsledkami rokovaní, sa počas celého procesu dávali k dispozícii obom inštitúciám.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Posúdenie vplyvu obchodu na udržateľnosť v súvislosti s dohodou o voľnom obchode medzi EÚ a ASEAN-om vykonal externý dodávateľ s názvom Ecorys.

---

[3] http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/145989.htm.

[4] http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/153666.htm.

- **Posúdenie vplyvu**

V posúdení vplyvu obchodu na udržateľnosť, ktoré uskutočnil a v roku 2009 dokončil externý dodávateľ, sa dospelo k záveru, že ambiciózna dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a ASEAN-om by priniesla významný pozitívny vplyv (z hľadiska HDP, príjmov, obchodu a zamestnanosti) tak pre EÚ, ako aj pre Singapur. Vplyv na národné dôchodky na strane EÚ sa odhadoval na 13 miliárd EUR a na strane Singapuru na 7,5 miliardy EUR. Je možné, že tieto údaje vplyv dohody podceňujú, keďže boli založené na štruktúre obchodu z roku 2007 a odvtedy obchod výrazne vzrástol (+32 %).

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Dohoda o voľnom obchode a dohoda o ochrane investícií medzi EÚ a Singapurom nepodliehajú postupom programu REFIT. Napriek tomu však obsahujú viaceré ustanovenia, ktoré zjednodušia obchodné a investičné postupy, znížia náklady súvisiace s vývozom a investíciami a umožnia tak väčšiemu počtu malých podnikov podnikať na oboch trhoch. Medzi očakávané prínosy patria: menšia záťaž spojená s technickými predpismi, požiadavkami na dodržiavanie súladu, colnými režimami a pravidlami pôvodu, ochrana práv duševného vlastníctva či zníženie nákladov na súdne spory v systéme investičných súdov pre navrhovateľov, ktorí sú MSP.

- **Základné práva**

Návrh nemá vplyv na ochranu základných práv v Únii.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom bude mať finančný vplyv na rozpočet EÚ na strane **príjmov**. Odhaduje sa, že ušlé clá by mohli dosiahnuť 248,8 milióna EUR pri úplnom vykonávaní dohody. Odhad vychádza z priemerného dovozu predpokladaného na rok 2025 v prípade neexistencie dohody a predstavuje ročnú stratu príjmov vyplývajúcu z odstránenia ciel EÚ na dovoz zo Singapuru.

Očakáva sa, že dohoda o ochrane investícií medzi EÚ a Singapurom bude mať finančný vplyv na rozpočet EÚ na strane **výdavkov**. Táto dohoda bude druhou dohodou EÚ (po komplexnej hospodárskej a obchodnej dohode medzi EÚ a Kanadou), ktorá zahŕňa systém investičných súdov na riešenie sporov medzi investormi a štátmi. Na obdobie od roku 2018 sa počíta s dodatočnými výdavkami vo výške 200 000 EUR ročne (v prípade nadobudnutia platnosti dohody) na financovanie stálej štruktúry skladajúcej sa zo súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu. Dohoda si súčasne vyžaduje používanie administratívnych zdrojov v rozpočtovom riadku XX 01 01 01 (Výdavky vzťahujúce sa na úradníkov a dočasných zamestnancov pracujúcich v inštitúcii), vzhľadom na odhad, že jeden administrátor bude určený v rozsahu ekvivalentu plného pracovného času na úlohy vyplývajúce z tejto dohody. Táto skutočnosť je uvedená v legislatívnom finančnom výkaze a podlieha podmienkam, ktoré sú v ňom uvedené.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania a spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Dohoda o voľnom obchode a dohoda o ochrane investícií medzi EÚ a Singapurom obsahujú inštitucionálne ustanovenia, v ktorých sa stanovuje štruktúra vykonávacích orgánov na nepretržité monitorovanie vykonávania, fungovania a vplyvu dohôd. Dohody budú neoddeliteľnou súčasťou celkových dvojstranných vzťahov medzi EÚ a Singapurom, ktoré sa riadia DPS, a uvedené štruktúry budú spolu s DPS súčasťou spoločného inštitucionálneho rámca.

V inštitucionálnej kapitole dohody o voľnom obchode sa ustanovuje Výbor pre obchod, ktorého hlavnou úlohou je dohliadať na vykonávanie a uplatňovanie dohody a uľahčovať jej vykonávanie a uplatňovanie. Výbor pre obchod pozostáva zo zástupcov EÚ a Singapuru, ktorí sa budú stretávať každé dva roky alebo na žiadosť niektorej strany. Výbor pre obchod bude zodpovedný za dohľad nad prácou všetkých osobitných výborov ustanovených podľa dohody (Výbor pre obchod s tovarom, Výbor pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia, Výbor pre clá a Výbor pre obchod so službami, investície a vládne obstarávanie).

Výbor pre obchod má okrem toho úlohu komunikovať so všetkými zainteresovanými stranami vrátane súkromného sektora a občianskej spoločnosti v súvislosti s fungovaním a vykonávaním dohody. Zmluvné strany v dohode uznávajú význam transparentnosti a otvorenosti a zaväzujú sa zohľadňovať názory verejnosti, aby pri vykonávaní tejto dohody mohli vychádzať zo širokej škály stanovísk.

V inštitucionálnej kapitole dohody o ochrane investícií sa ustanovuje Výbor, ktorého hlavnou úlohou je dohliadať na vykonávanie a uplatňovanie dohody a uľahčovať jej vykonávanie a uplatňovanie. Okrem iných úloh môže Výbor po splnení právnych požiadaviek a postupov každej strany rozhodnúť o vymenovaní členov súdov v rámci systému investičných súdov, o stanovení ich mesačných paušálnych honorárov a o prijatí záväzných výkladov dohody.

Ako sa zdôrazňuje v oznámení „Obchod pre všetkých“, Komisia vynakladá čoraz viac prostriedkov na účinné vykonávanie a presadzovanie obchodných a investičných dohôd. Komisia v roku 2017 uverejnila prvú výročnú správu o vykonávaní dohôd o voľnom obchode. Hlavným účelom správy je poskytnúť objektívny obraz o vykonávaní dohôd EÚ o voľnom obchode, pričom sa zdôrazňujú dosiahnutý pokrok a nedostatky, ktoré je potrebné riešiť. Správa má slúžiť ako základ pre otvorenú diskusiu a zapojenie členských štátov, Európskeho parlamentu a všeobecnej občianskej spoločnosti, pokiaľ ide o fungovanie dohôd o voľnom obchode a ich vykonávanie. Každoročné zverejnenie správy umožní pravidelné monitorovanie vývoja, pričom sa zaznamená aj to, ako sa riešili identifikované prioritné otázky. Správa bude zahŕňať dohodu o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom od nadobudnutia jej platnosti.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuplatňuje sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Dohodou o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom sa pre hospodárske subjekty z EÚ nastavujú také podmienky, aby v plnej miere mohli využívať príležitosti, ktoré sa otvárajú v Singapure ako obchodnom a dopravnom centre juhovýchodnej Ázie.

Pri rokovaní o tejto dohode sa Komisia sústredila na dva hlavné ciele: po prvé, poskytnúť najlepšie možné podmienky prístupu pre subjekty z EÚ na trh v Singapure; a po druhé, vytvoriť cenný referenčný model pre ďalšie rokovania EÚ v regióne.

Oba tieto ciele boli plne splnené: dohoda prekračuje rámec existujúcich záväzkov WTO v mnohých oblastiach, ako sú služby, obstarávanie, necolné prekážky a ochrana duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení. Vo všetkých týchto oblastiach Singapur súhlasil aj s novými záväzkami, ktoré značne prekračujú rámec toho, čo bol Singapur doposiaľ ochotný akceptovať, a to aj vo svojej dohode o voľnom obchode so Spojenými štátmi.

Dohoda spĺňa kritériá článku XXIV GATT (odstrániť clá a iné obmedzujúce obchodné opatrenia vo vzťahu k v zásade všetkému obchodu s tovarom medzi zmluvnými stranami), ako aj kritériá článku V GATS, v ktorom sa stanovuje podobný test v súvislosti so službami.

V súlade s cieľmi stanovenými v smerniciach na rokovania Komisia zabezpečila:

1. komplexnú liberalizáciu trhu so službami a investičného trhu vrátane prierezových pravidiel udeľovania licencií a pravidiel vzájomného uznávania diplomov, ako aj pravidiel platných v jednotlivých odvetviach, ktoré majú zabezpečiť rovnaké podmienky pre podniky z EÚ;
2. nové príležitosti na zapojenie sa do obstarávania pre uchádzačov z EÚ, najmä na trhu s verejnými službami, kde existuje mnoho popredných dodávateľov z EÚ;
3. odstránenie technických a regulačných obchodných prekážok pre obchod s tovarom, ako napríklad duplicitné testovanie, najmä prostredníctvom podpory používania technických a regulačných noriem známych v EÚ v odvetviach motorových vozidiel, elektroniky, liekov a zdravotníckych pomôcok, ako aj zelených technológií;
4. z hľadiska obchodu priaznivejší režim schvaľovania vývozu európskeho mäsa do Singapuru, vychádzajúci z medzinárodných noriem;
5. záväzok Singapuru nezvyšovať clá (ktoré sa v súčasnosti poväčšine neuplatňujú na základe dobrovoľnosti) na dovoz z EÚ, ako aj lacnejší prístup európskych podnikov a spotrebiteľov k výrobkom vyrobeným v Singapure;
6. vysokú úroveň ochrany práv duševného vlastníctva, a to aj pokiaľ ide o presadzovanie týchto práv, a to aj na hraniciach;
7. úroveň ochrany TRIPS-plus pre zemepisné označenia EÚ po ich registrácii v Singapure, hneď ako Singapur založí register zemepisných označení (zaviazal sa, že to urobí po schválení dohody o voľnom obchode Európskym parlamentom);
8. komplexnú kapitolu o obchode a trvalo udržateľnom rozvoji, ktorej cieľom je zabezpečiť, aby obchod podporoval ochranu životného prostredia a sociálny rozvoj a aby presadzoval trvalo udržateľné riadenie v oblasti lesníctva a rybolovu. V tejto kapitole sa uvádza aj to, ako sa sociálni partneri a občianska spoločnosť budú zúčastňovať na jej vykonávaní a monitorovaní;
9. rýchle mechanizmy riešenia sporov buď prostredníctvom rozhodcovského tribunálu alebo s pomocou mediátora; a
10. komplexnú a novú kapitolu na presadzovanie nových príležitostí v „odvetví zeleného rastu“, v súlade so stratégiou EÚ 2020.

Dohodou o ochrane investícií medzi EÚ a Singapurom sa zabezpečí vysoká úroveň ochrany investícií pri zachovaní práv EÚ a Singapuru regulovať a presadzovať oprávnené ciele verejnej politiky, akými sú ochrana verejného zdravia, bezpečnosť a životné prostredie.

Dohoda obsahuje všetky inovácie nového prístupu EÚ k ochrane investícií a jej mechanizmov presadzovania, ktoré sa nenachádzajú v 12 existujúcich bilaterálnych investičných zmluvách medzi Singapurom a členskými štátmi EÚ. Veľmi dôležitým prvkom dohody o ochrane investícií je, že nahrádza, a teda zlepšuje 12 existujúcich bilaterálnych investičných zmlúv.

V súlade s cieľmi stanovenými v smerniciach na rokovania Komisia zabezpečila, aby investorom z EÚ a ich investíciám v Singapure bolo udelené spravodlivé a rovnocenné zaobchádzanie a aby neboli diskriminovaní v porovnaní so singapurskými investíciami, ktoré sa nachádzajú v podobných situáciách. Dohoda o ochrane investícií zároveň chráni investorov z EÚ a ich investície v Singapure pred vyvlastnením, s výnimkou prípadu, že ide o vyvlastnenie na verejné účely, v súlade s riadnym postupom, na nediskriminačnom základe a s vyplatením rýchlej, primeranej a účinnej náhrady zodpovedajúcej reálnej trhovej hodnote vyvlastnenej investície.

Dohoda o ochrane investícií, ktorú Komisia dojednala, v súlade so smernicami na rokovania ponúkne investorom aj možnosť moderného a reformovaného mechanizmu riešenia sporov týkajúcich sa investícií. Tento systém zabezpečuje dodržiavanie pravidiel pre ochranu investícií a usiluje sa o dosiahnutie rovnováhy medzi transparentnou ochranou investorov a chránením práva štátu regulovať v záujme cieľov verejnej politiky. Dohodou sa vytvára stály medzinárodný a plne nezávislý systém riešenia sporov, ktorý sa skladá zo stáleho súdu prvého stupňa a stáleho odvolacieho súdu, ktoré budú viesť konania o riešení sporu transparentným a nestranným spôsobom.

Komisia si je vedomá, že je potrebné dosiahnuť rovnováhu medzi napredovaním s reformovanou investičnou politikou EÚ a citlivými postojmi členských štátov, pokiaľ ide o prípadné uplatňovanie spoločnej právomoci v týchto záležitostiach. Komisia preto nepredložila návrh na predbežné vykonávanie dohody o ochrane investícií. Keby si však členské štáty želali predloženie návrhu na predbežné vykonávanie dohody o ochrane investícií, Komisia je pripravená takýto návrh predložiť.

2018/0093 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o uzavretí Dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91, článok 100 ods. 2 a článok 207, v spojení s článkom 218 ods. 6 písm. a) bodom v) a článkom 218 ods. 7,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu,

keďže:

(1) Na základe rozhodnutia Rady č. [XX] bola [XX XXX 2018] podpísaná Dohoda o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou („Singapur“), ďalej len „dohoda“.

(2) V súlade s článkom 218 ods. 7 ZFEÚ je vhodné, aby Rada splnomocnila Komisiu na schválenie pozície v mene Únie, ktorá sa má prijať vo Výbore pre obchod v súvislosti s určitými zmenami dohody, ktoré sa majú prijať zjednodušeným postupom. Komisia by sa mala splnomocniť na schválenie zmien, ktoré má prijať Výbor pre obchod podľa článku 9.18 (Zmena a oprava predmetu úpravy), pokiaľ ide o prílohy 9-A až 9-I k dohode, a podľa článku 10.17 (Systém ochrany zemepisných označení) a článku 10.18 (Zmena zoznamu zemepisných označení), pokiaľ ide o prílohy 10-A a 10-B k dohode.

(3) Dohoda by sa mala schváliť v mene Európskej únie.

(4) V súlade s článkom 16.16 dohody (Absencia priameho účinku) by dohoda nemala osobám udeľovať práva ani ukladať povinnosti iné než práva a povinnosti, ktoré boli vytvorené medzi zmluvnými stranami podľa medzinárodného práva verejného,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa uzatvára Dohoda o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou.

Článok 2

Na účely článku 9.18 (Zmena a oprava predmetu úpravy) pozíciu Únie týkajúcu sa zmien alebo opráv príloh 9-A až 9-I k dohode schvaľuje Komisia.

Článok 3

Na účely článku 10.17 (Systém ochrany zemepisných označení) a článku 10.18 (Zmena zoznamu zemepisných označení) dohody pozíciu Únie týkajúcu sa zmien príloh 10-A až 10-B k dohode schvaľuje Komisia.

Článok 4

Predseda Rady určí osobu splnomocnenú zaslať v mene Európskej únie oznámenie podľa článku 16.13 ods. 2 dohody s cieľom vyjadriť súhlas Európskej únie s tým, že bude touto dohodou viazaná[5].

Článok 5

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

Za Radu
predseda

[5] Dátum nadobudnutia platnosti dohody uverejní Generálny sekretariát Rady v *Úradnom vestníku Európskej únie*.